

Dag Helmers

Generaltulldirektören och mervärdeskatten

Generaltulldirektören Ulf Larsson har i en artikel "Målen står fast" i Svensk Tull Extra återgiven i en del dagstidningar gjort några uttalanden om mervärdeskatten, vilka kräver ett klarläggande.

Generaltulldirektören anför i huvudsak följande. Den pågående utredningen om den indirekta beskattningen behandlar en fråga som berör tullverket "nämligen om debitering och uppbörd av moms skall flyttas till skattemyndigheterna. Det är egentligen en besynnerlig idé".

"Total enighet råder om att tullens uppbördsorganisation är mycket effektiv. Ingen kan heller hävda att några påtagliga rationaliseringsvinster finns att hämta vid en flyttning; snarare ökar då risken för sämre resultat. EG-integrationen gynnas inte heller.

Det enda påtagliga resultatet är att statskassan i ett slag först förlorar minst 5 miljarder och därefter varje år minst 500 miljoner kronor i ränta".

Mervärdeskatten är inte så enkel. Därför en bakgrundsteckning.

Allmänna skatteberedningen föreslog enhälligt i sitt betänkande år 1964 mervärdeskattens införande i Sverige. Alla ledamöterna i beredningen förstod mervärdeskatten utom en medarbetare. Han förordade i stället den omsättningsskatt som araberna införde på den ockuperade Iberiska halvön (åren 711—1031). Presidenten G. Hedborg som på ett lysande sätt ledde beredningens arbete ansåg dock att svenska skattebetalares medel inte borde användas för studier i morisk rättshistoria.

En del amerikanska kongressmän fick för sig på 60-talet att den europeiska mervärdeskatten missgynnade den amerikanska exporten till Europa. Presidenten sän-

de en framstående professor till Bryssel för att studera skattens verkningar för internationell handel. Jag hade förmånen att vid en lunch omedelbart efter hans ankomst orientera honom om bl a de studier som gjorts av europeiska skatteexperter och nationalekonomer. Han hade vänligheten att sedan sända mig sin klagörande PM. Kongressmännen fick sin lektion och lugnet var återställt.

HM Customs and Excise i Storbritannien tyckte det var jobbigt att läsa skatteutredningar på svenska och inbjöd mig till en diskussion. — Detta inträffade långt innan Storbritannien gick med i EG. — Jag träffade verkets Intelligence Branch, bestående av en ekonom, en jurist och en matematiker tillika statistiker som behärskade mervärdesskattens utformning i EG-länderna på kontinenten. Det blev en flera timmars tentamen. Vi var helt överens om att neutraliteten vid internationell handel kunde ernås genom att varorna gick ur exportlandet utan mervärdesskatt och påfördes mervärdesskatt vid importlandets gräns *eller* togs ut av exportören och reglerades i samband med den första ordinarie deklarationen efter importen. Innan ett så avancerat system infördes kunde gränsskatten tas ut i samband med den första deklarationen efter importtillfället. Jag fick frågan varför jag inte i allmänna skatteberedningen förordat den senare metoden. Mitt svar var att de flesta länderna använde tekniken med skatteuppbörd vid gränsen och att min första uppgift var att få mervärdesskatten införd i Sverige. Premiärministern fick en fullständig PM.

EG har alltid syftat till att slopa gränserna mellan medlemsländerna för bl a varor. Exportören tar sålunda ut mervärdesskatt i vanlig ordning och importören avräknar denna skatt i sin första ordinarie deklaration efter importtillfället. Detta är EG:s mål och man diskuterar nu liksom tidigare ett clearingsystem så utformat att varje medlemsland får den mervärdesskatt som den får i nuvarande system.

På 70-talet diskuterade jag denna teknik med skattechefen i EG. Han var holländare och kände väl till omsättningsskatteavtalet mellan Benelux-länderna. Sedan jag studerat Sveriges avtal med EG skrev jag till honom och föreslog att när EG infört ett clearingsystem skulle EG och Sverige kunna sluta ett "dubbelbeskattningsavtal" av innebörd att mervärdesskatten inte längre togs ut vid gränsen för handeln mellan EG och Sverige. Han tyckte att detta var helt möjligt men att jag var väl tidigt ute. — Jag kunde då inte förutse att en snäll dam skulle komma att leda oss vid handen in i EG. — Nu är vi där, ett clearingsystem i någon form kommer att införas i EG och mervärdesskattegränserna kommer att försvinna. Kan Sverige förbereda sitt deltagande i detta arbete genom omläggning av uppbördstekniken så vore det framsynt.

Det förhållandet att statens uppbörd av mervärdesskatt med nuvarande system är effektiv innebär i och för sig inte att ett annat system inte skulle vara lika effektivt. Företagen kan i dag hantera mervärdesskatten. Statens skattekostnader och ränteförlust skulle kanske uppvägas av en lika stor eller större samhällsekonomisk vinst.

Generaltulldirektörens uttalande om EG — integrationen är inte korrekt.

Generaltulldirektören gör sin plikt och kämpar för sitt revir och sin personal. Detta är i och för sig aktningsvärt. Det förhåller sig emellertid så att om tullverket haft en Intelligence Branch så hade denna diskussion inte ägt rum. SN

DAG HELMERS

Industriens Skattesakkunnige 1959—85

DAG HELMERS

Snogeholms Utbildnings AB

ÄNGDALAVÄGEN 36 21747 MALMÖ

SEMINARIER/KURSER HÖSTEN 1989

•Skalbolagstransaktioner. 21-23 aug

Ledn: Prof Madeleine Löfmarck och prof Göran Grosskopf

Plats: Snogeholms Slott, Sjöbo Anmälan: senast 30 juni.

Pris: 5 800 kr inkl dokumentation och luncher. Ev logi tillkommer.

•Beskattning vid företagsöverlåtelser. 30 aug -1 sept

Ledn: Adv Jan Örtenholm, docent Peter Meltz och prof Göran Grosskopf

Plats: Snogeholms Slott, Sjöbo Anmälan: senast 1 aug

Pris: 5 800 kr inkl dokumentation och luncher. Ev logi tillkommer

•Företagsvärdering. 25-26 sept

Ledn: Aukt rev Ulf Gometz och prof Göran Grosskopf

Plats: Snogeholms Slott, Sjöbo Anmälan: senast 25 augusti

Pris: 5 300 inkl dokumentation och luncher. Ev logi tillkommer.

•Fastighetsbeskattning. 2-6 okt

Ledn: Tf prof Leif Edvardsson och skattekonsult Bo Svensson

Plats: Utomlands Anmälan senast 15 aug.

Pris: kontakta oss

•Skattefrågor för familjeföretag och dess ägare. 9-11 okt

Ledn: Prof Göran Grosskopf, skattekonsulterna Ulf Söderholm och Greger Boström

Plats: Hässelby Slott, Stockholm. Anmälan senast 11 sep.

Pris: 5 800 kr inkl dokumentation och luncher. Ev logi tillkommer.

•Skattefrågor för koncernföretag. 6-7 nov

Ledn: Prof Göran Grosskopf och tf prof Leif Edvardsson

Plats: Snogeholms Slott, Sjöbo. Anmälan senast 6 okt.

Pris: 5 300 kr inkl dokumentation och luncher. Ev logi tillkommer.

•Skattefrågor vid 1989 års bokslut. 27-28 nov. 4-5 dec

Ledn: Prof Göran Grosskopf, docent Per Thorell och skattekonsult Jan-Erik Askenström

Plats: Snogeholms Slott, Sjöbo. Anmälan senast 26 okt resp 3 nov.

Pris: 5 300 kr inkl dokumentation och luncher. Ev logi tillkommer.

Snogeholms Utbildnings AB

ÄNGDALAVÄGEN 36 21747 MALMÖ

SPECIALSEMINARIER OM DET NYA SKATTESYSTEMET

•Tjänsteföretag i 1990-talets skattesystem.

Ledn: Prof Göran Grosskopf och skattekonsult Ulf Söderholm

Plats: Sthlm: 6 sep(anm senast 4 aug) Gbg: 11 sep(anm senast 9 aug)

Pris: 2 100 kr inkl dokumentation och lunch.

•Företagen och det nya skattesystemet

Ledn: Prof Göran Grosskopf och skattekonsult Ulf Söderholm

Plats: Sthlm: 8 sep, 22 sep (anm senast 4 aug resp 21 aug)

Gbg:13 sep (anm senast 10 aug)

Pris: 2 100 kr inkl dokumentation och lunch

•De mindre företagen i 1990-talets skattesystem

Ledn: Prof Göran Grosskopf och skattekonsult Ulf Söderholm

Plats: Sthlm: 18 sep (anmälan senast 15 augusti)

Pris: 2 100 kr inkl dokumentation och lunch

•SKATTEDAGAR

Sthlm:17 nov, 27 nov(anmälan senast 18 okt resp 27 okt)

Ggb:15 nov(anmälan senast 16 okt) Mö: 24 nov(anmälan senast 23 okt)

Pris: 1 700 inkl dokumentation och lunch.

Information och anmälningar Skickas till Snogeholms Utbildn AB, Ängdalav 36,
217 47 Malmö, telnr: 040/722 85, fax: 040/91 97 63

Seminarier/kurser/skattedagar

Jag anmäler mig till

seminariet/kursen denlogi önskas

seminariet/kursen denlogi önskas

skattedagen den

Litteratur (priser exkl moms)

Jag beställer ex av "Vinstbolag" á 200 kr

Jag beställer ex av "1990-talets skattesystem" á 50 kr

Kontakta mig!

Jag är intresserad av

BIFOGA DITT VISITKORT